Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2026)0252

Αντίρρηση σε κατ’ εξουσιοδότηση πράξη: Πορεία σταδιακής μείωσης της συμβολής των βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης στους στόχους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Ιουλίου 2026 σχετικά με τον κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμό της Επιτροπής, της 10ης Απριλίου 2026, για την τροποποίηση του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/807 της Επιτροπής με σκοπό την καθιέρωση πορείας σταδιακής μείωσης της συμβολής των βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης στους στόχους για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (C(2026)02306 – 2026/2680(DEA))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τον κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμό της Επιτροπής (C(2026)02306),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές[1], και ιδίως το άρθρο 26 παράγραφος 2 πέμπτο εδάφιο, και το άρθρο 35 παράγραφος 7,

– έχοντας υπόψη τον κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2019/807 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2019, για τη συμπλήρωση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον καθορισμό των πρώτων υλών υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης για τις οποίες

---

1 ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj.

παρατηρείται σημαντική επέκταση της περιοχής παραγωγής σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα και για την πιστοποίηση των βιοκαυσίμων, βιορευστών και καυσίμων βιομάζας χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης[2],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 114 παράγραφος 3 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα βιοκαύσιμα που συνυπολογίζονται στον εν λόγω στόχο αποφέρουν πραγματικά οφέλη, θεσπίζει ένα πλαίσιο για την αντιμετώπιση του κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης (ILUC), βάσει του οποίου οι πρώτες ύλες μπορούν να ταξινομούνται ως υψηλού κινδύνου ILUC·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2019/807 της Επιτροπής θέσπισε τη μεθοδολογία για τον προσδιορισμό των πρώτων υλών υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης, απαιτώντας ρητά, στο άρθρο 3, η αξιολόγηση να βασίζεται σε δεδομένα «από το 2008», και καθορίζοντας όριο επέκτασης 10 % σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα πάνω από το οποίο μια πρώτη ύλη ταξινομείται ως υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατ’ εφαρμογή της εν λόγω μεθοδολογίας και της εν λόγω γραμμής βάσης, η έκθεση της Επιτροπής του 2019 διαπίστωσε ότι το μερίδιο επέκτασης της σόγιας σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα είναι 8 %, ποσοστό χαμηλότερο από το όριο επιλεξιμότητας, γεγονός που σημαίνει ότι η σόγια δεν ταξινομήθηκε ως υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ινδονησία και η Μαλαισία προσέφυγαν στον ΠΟΕ (DS593 και DS600) αμφισβητώντας το πλαίσιο της Ένωσης για την έμμεση αλλαγή της χρήσης γης, ιδίως την ταξινόμηση του φοινικέλαιου ως υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης και τη διαδικασία πιστοποίησης χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόφαση της ειδικής ομάδας του ΠΟΕ του Ιανουαρίου του 2025 ήταν σε γενικές γραμμές υπέρ της Ένωσης, αλλά εντόπισε συγκεκριμένες παραβιάσεις, όπως η μη έγκαιρη επικαιροποίηση των επιστημονικών δεδομένων, οι ελλείψεις στη διαδικασία πιστοποίησης χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης και η μη ορθή κοινοποίηση των μέτρων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ειδική ομάδα διαπίστωσε σφάλματα στις διαδικασίες της Ένωσης και όχι στην επιλογή της Ένωσης σχετικά με το ποιες καλλιέργειες θα

---

[2] ΕΕ L 133 της 21.5.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/807/oj.

ταξινομηθούν ως υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατ’ εξουσιοδότηση πράξη προσθέτει τη σόγια στον κατάλογο υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης μαζί με το φοινικέλαιο, βάσει επικαιροποιημένων επιστημονικών δεδομένων, γεγονός που σημαίνει ότι το βιοντίζελ με βάση τη σόγια θα καταργηθεί σταδιακά εξ ολοκλήρου και δεν θα προσμετράται στους στόχους της ΕΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έως το 2030·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο δεν αντιτίθεται στην πορεία σταδιακής μείωσης για το φοινικέλαιο, του οποίου η ταξινόμηση ως υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης είναι επιστημονικά ισχυρή και αδιαμφισβήτητη, ούτε στη διόρθωση των ελλείψεων στη διαδικασία πιστοποίησης χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης, οι οποίες αποτελούν αμφότερες κατάλληλες απαντήσεις στην απόφαση της ειδικής ομάδας του ΠΟΕ και θα πρέπει να διατηρηθούν σε οποιαδήποτε αναθεωρημένη κατ’ εξουσιοδότηση πράξη·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ταξινόμηση της σόγιας ως υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης στην κατ’ εξουσιοδότηση πράξη βασίζεται σε επικαιροποιημένα επιστημονικά δεδομένα που αποκλίνουν από τη γραμμή βάσης παρατήρησης του 2008 που ορίζεται στο άρθρο 3 του κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/807 της Επιτροπής, μετατοπίζοντας την περίοδο παρατήρησης στο 2014· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή η αλλαγή στο έτος αναφοράς δεν επιβάλλεται από την απόφαση της ειδικής επιτροπής του ΠΟΕ, η οποία αφορούσε την έγκαιρη επικαιροποίηση των δεδομένων και όχι την επιλογή του έτους αναφοράς· λαμβάνοντας υπόψη ότι, εφαρμόζοντας την αρχική γραμμή βάσης του 2008 όπως απαιτείται από το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, το μερίδιο επέκτασης της σόγιας σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα πιθανότατα θα παρέμενε κάτω από το όριο επιλεξιμότητας του 10 % και, ως εκ τούτου, η σόγια δεν θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως πρώτη ύλη υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα επικαιροποιημένα επιστημονικά δεδομένα στα οποία βασίζεται η ταξινόμηση της σόγιας δεν λαμβάνουν υπόψη τις πρακτικές διπλής καλλιέργειας στην καλλιέργεια σόγιας, σύμφωνα με τις οποίες η σόγια καλλιεργείται ως δεύτερη καλλιέργεια σε γη που χρησιμοποιείται ήδη για πρωτογενή καλλιέργεια εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό το μεθοδολογικό χάσμα οδηγεί σε υπερεκτίμηση της επέκτασης της περιοχής παραγωγής σόγιας και, κατά συνέπεια, διογκώνει το υπολογισμένο μερίδιο επέκτασης της σόγιας σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο κίνδυνος έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης που συνδέεται με την καλλιέργεια σόγιας είναι γεωγραφικά συγκεντρωμένος στην παραγωγή της Νότιας Αμερικής· λαμβάνοντας υπόψη ότι η καλλιέργεια σόγιας εντός της Ένωσης δεν οδηγεί στην αποψίλωση των δασών ή τη μετατροπή της γης, την οποία το πλαίσιο για την έμμεση αλλαγή της χρήσης γης έχει σχεδιαστεί για να αντιμετωπίσει· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή δεν έχει παράσχει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η καλλιέργεια σόγιας εντός της Ένωσης προκαλεί έμμεση αλλαγή της χρήσης γης· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ελλείψει τέτοιων αποδεικτικών στοιχείων, η ταξινόμηση της σόγιας που παράγεται στην Ένωση ως υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης στερείται επαρκούς επιστημονικής βάσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή σε παγκόσμιο επίπεδο μιας μη διαφοροποιημένης ταξινόμησης σόγιας υψηλού κινδύνου ILUC, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική της προέλευση, είναι δυσανάλογη και επιβαρύνει τους παραγωγούς της Ένωσης για τις εκπομπές που συνδέονται με την αλλαγή της χρήσης γης για τις οποίες δεν φέρουν καμία ευθύνη·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το όραμα της Επιτροπής για τη γεωργία και τα τρόφιμα τονίζει την ανάγκη να δημιουργηθεί ένα περισσότερο αύταρκες ενωσιακό σύστημα πρωτεϊνών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ένωση παράγει μόνο το 6 % περίπου της σόγιας που καταναλώνει, γεγονός που καθιστά την Ένωση εξαρτημένη σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ανακοινωθέν σχέδιο της ΕΕ για τις πρωτεΐνες και οι δεδηλωμένοι στόχοι του, σε συνδυασμό με τους στόχους ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας, αποσκοπούν κυρίως στην επέκταση της εγχώριας καλλιέργειας σόγιας προκειμένου να μειωθεί η εν λόγω εξάρτηση· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αγορά βιοκαυσίμων αποτελεί βασική οικονομική κινητήρια δύναμη για την καλλιέργεια σόγιας στην Ένωση και για τον τομέα σύνθλιψης της σόγιας της Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ταξινόμηση της σόγιας ως υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης εξαλείφει αυτό το κίνητρο της αγοράς και έρχεται σε άμεση αντίθεση με τους στόχους του σχεδίου της ΕΕ για τις πρωτεΐνες και τους στόχους στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύνθλιψη σόγιας παράγει τόσο σογιάλευρο, το οποίο αποτελεί το κυρίαρχο προϊόν και βασική πηγή πρωτεΐνης ζωοτροφών, όσο και σογιέλαιο, το οποίο αντιπροσωπεύει μόνο το 20 % περίπου των σπόρων σόγιας και χρησιμοποιείται, μεταξύ άλλων, ως πρώτη ύλη για βιοκαύσιμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κύρια οικονομική κινητήρια δύναμη της καλλιέργειας και μεταποίησης σόγιας είναι η ζήτηση σογιάλευρου για ζωοτροφές και όχι η χρήση σογιέλαιου στα βιοκαύσιμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως εκ τούτου, η απόδοση της δυναμικής επέκτασης της καλλιέργειας σόγιας κυρίως στο σογιέλαιο που χρησιμοποιείται στα βιοκαύσιμα διαστρεβλώνει την οικονομική πραγματικότητα του τομέα και υπερεκτιμά τον αντίκτυπο της έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης που συνδέεται με τη σόγια για βιοντίζελ· λαμβάνοντας υπόψη ότι η

υποτίμηση του σογιέλαιου μέσω της απώλειας της διάθεσής του στην αγορά βιοκαυσίμων θα επιδεινώσει τα περιθώρια σύνθλιψης και θα μειώσει την οικονομική βιωσιμότητα της ενωσιακής σύνθλιψης σόγιας· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό θα ανάγκαζε την Ένωση να αντικαταστήσει έως και 4,8 εκατομμύρια τόνους ενωσιακά παραγόμενου σογιάλευρου με εισαγωγές από τρίτες χώρες, αυξάνοντας την εξάρτηση από τις εισαγωγές πρωτεϊνών, αυξάνοντας το κόστος των ζωοτροφών και μετατοπίζοντας τη βιομηχανική δραστηριότητα που δημιουργεί αξία εκτός της Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκτιμώμενες οικονομικές συνέπειες για τον τομέα ανέρχονται σε απώλειες περίπου 36 εκατομμυρίων EUR για τους ενωσιακούς καλλιεργητές σόγιας, 120 εκατομμυρίων EUR για τους ενωσιακούς σποροσυμπιεστές και έως 1,3 δισεκατομμυρίων EUR για τον ενωσιακό κλάδο παραγωγής βιοντίζελ·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σόγια είναι καλλιέργεια που δεσμεύει το άζωτο, μειώνει την εξάρτηση από χημικά αζωτούχα λιπάσματα και συμβάλλει θετικά στην αμειψισπορά και στην υγεία του εδάφους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποθάρρυνση της καλλιέργειας σόγιας στην ΕΕ θα αύξανε την εξάρτηση της Ένωσης από εισαγόμενα χημικά λιπάσματα, σε αντίθεση με τους στόχους της Ένωσης για την ανθεκτικότητα της αλυσίδας εφοδιασμού λιπασμάτων, οι οποίοι έχουν αποκτήσει πιο επείγοντα χαρακτήρα στο πλαίσιο των διαταραχών του εφοδιασμού μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία ζητεί μια ανταγωνιστική, απανθρακοποιημένη βιομηχανική οικονομία που θα υποστηρίζεται από ευρύ και διαφοροποιημένο φάσμα καθαρών καυσίμων και πρώτων υλών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μείωση του διαθέσιμου καλαθιού πρώτων υλών για βιοκαύσιμα με την κατάργηση της σόγιας περιορίζει τη βάση εφοδιασμού της Ένωσης για την απανθρακοποίηση του τομέα των μεταφορών, αυξάνει την αστάθεια των τιμών και την ευπάθεια του εφοδιασμού και δεν συνάδει με την τεχνολογικά ουδέτερη και ασφαλή από άποψη εφοδιασμού προσέγγιση που απαιτούν οι στόχοι ανταγωνιστικότητας της Ένωσης·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας προσδιορίζει τη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων και την ενίσχυση της βιομηχανικής και μεταποιητικής ικανότητας της Ένωσης ως βασικές προτεραιότητες της Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ταξινόμηση της σόγιας ως σόγιας υψηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης αυξάνει, αντί να μειώνει, τις στρατηγικές εξαρτήσεις της Ένωσης τόσο στον τομέα των πρωτεϊνών όσο και στον τομέα των βιοκαυσίμων·

1. διατυπώνει αντίρρηση σχετικά με τον κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμό της Επιτροπής·

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή και να την ενημερώσει ότι ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός δεν μπορεί να τεθεί σε ισχύ·

3. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει αναθεωρημένη κατ' εξουσιοδότηση πράξη χωρίς καθυστέρηση, η οποία να λαμβάνει υπόψη τις ακόλουθες συστάσεις:

   α) ο προσδιορισμός της κατάστασης κινδύνου ILUC της σόγιας θα πρέπει να βασίζεται σε δεδομένα «από το 2008», όπως απαιτείται ρητά από το άρθρο 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2019/807 της Επιτροπής, και η ταξινόμηση της σόγιας ως υψηλού κινδύνου ILUC θα πρέπει να επανεξεταστεί υπό το πρίσμα της εν λόγω διορθωμένης μεθοδολογίας· εάν, με βάση τα στοιχεία από το 2008, το μερίδιο επέκτασης της σόγιας σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα μειωθεί κάτω από το όριο του 10 % που έχει θεσπιστεί βάσει του υφιστάμενου πλαισίου, η σόγια δεν θα πρέπει να ταξινομηθεί ως υψηλού κινδύνου ILUC στην αναθεωρημένη πράξη·

   β) η μεθοδολογία θα πρέπει να επικαιροποιηθεί ώστε να λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι πρακτικές διπλής καλλιέργειας στην καλλιέργεια σόγιας, ώστε η επέκταση της περιοχής παραγωγής σόγιας και το υπολογιζόμενο μερίδιο επέκτασης σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα να αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια την πραγματική δυναμική της αλλαγής της χρήσης γης·

   γ) για τη σόγια που παράγεται εντός της Ένωσης ή σε τρίτες χώρες με ισοδύναμα και επαληθευμένα πρότυπα όσον αφορά την παρακολούθηση της χρήσης γης και της αποψίλωσης των δασών, θα πρέπει να προβλεφθεί η αναγνώρισή της ως χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης, με την επακόλουθη εξαίρεση από την πορεία σταδιακής μείωσης, με βάση το γεγονός ότι η εν λόγω παραγωγή δεν οδηγεί στην αλλαγή της χρήσης γης την οποία αποσκοπεί να αντιμετωπίσει το πλαίσιο για την έμμεση αλλαγή της χρήσης γης·

   δ) επιβεβαιώνει ότι δεν αντιτίθεται στην πορεία σταδιακής μείωσης των βιοκαυσίμων με βάση το φοινικέλαιο ούτε στη διόρθωση των ελλείψεων στη διαδικασία πιστοποίησης χαμηλού κινδύνου έμμεσης αλλαγής της χρήσης γης, οι οποίες αποτελούν αμφότερες κατάλληλες και αναγκαίες απαντήσεις στην απόφαση της ειδικής ομάδας του ΠΟΕ και θα πρέπει να διατηρηθούν σε οποιαδήποτε αναθεωρημένη κατ' εξουσιοδότηση πράξη·

4. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.